

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 5 juli 2023
(OR. en)

11492/23

**Interinstitutionellt ärende:
2023/0252(COD)**

**POLCOM 148
SPG 5
CODEC 1290**

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	4 juli 2023
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2023) 426 final
Ärende:	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 av den 25 oktober 2012 om tillämpning av det allmänna preferenssystemet och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 732/2008

För delegationerna bifogas dokument – COM(2023) 426 final.

Bilaga: COM(2023) 426 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 4.7.2023
COM(2023) 426 final

2023/0252 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 av den 25 oktober 2012 om tillämpning av det allmänna preferenssystemet och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 732/2008

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Europeiska unionen (EU) har beviljat utvecklingsländer¹ handelsförmåner inom ramen för det allmänna preferenssystemet (GSP) sedan 1971. I enlighet med de allmänna bestämmelserna om EU:s yttre åtgärder är det allmänna preferenssystemet en del av den gemensamma handelspolitiken².

Det allmänna preferenssystemet är ett av EU:s viktigaste handelsinstrument för att hjälpa utvecklingsländerna att integrera sig i världsekonomin genom handel, minska fattigdomen och stödja en hållbar utveckling genom främjandet av grundläggande mänskliga rättigheter, grundläggande arbetstagarrättigheter, miljöskydd och god samhällsstyrning. Det allmänna preferenssystemet består av tre ordningar:

- En standardordning (Standard GSP): För låginkomstländer och lägre medelinkomstländer, vilken innebär att tullarna sänks eller avskaffas helt för två tredjedelar av EU:s tullpositioner.
- En särskild stimulansordning (GSP plus): Den särskilda stimulansordningen för hållbar utveckling och gott styre, vilken innebär att tullarna sänks till 0 % för i stort sett samma tullpositioner som i standardordningen. Den beviljas för sårbara låginkomstländer och lägre medelinkomstländer som genomför 27 internationella konventioner rörande mänskliga rättigheter, arbetstagarrättigheter, miljöskydd och god samhällsstyrning.
- ”Allt utom vapen”: En särskild ordning för de minst utvecklade länderna (MUL), vilken innebär att dessa får tullfritt och kvotfritt tillträde till EU-marknaden för alla produkter utom vapen och ammunition.

Det nuvarande systemet grundar sig på förordning (EU) nr 978/2012³ och gäller till och med den 31 december 2023. Om det inte antas en ny förordning som ersätter den gällande förordningen kommer standardordningen och GSP plus-ordningen att upphöra att gälla den 1 januari 2024. Detta innebär att importen från utvecklingsländer inom ramen för standardordningen och GSP plus-ordningen kommer att beläggas med de tullar som beviljats för mest gynnad nation (MGN). Importen från de minst utvecklade länderna kommer dock fortfarande att omfattas av Allt utom vapen-ordningen eftersom denna inte har en sista giltighetsdag.

¹ Uttrycket ”utvecklingsländer” används i enlighet med WTO:s terminologi, se till exempel ingressen till Marrakesh-avtalet om upprättandet av WTO (”Som vidare erkänner behovet av medvetna ansträngningar för att tillförsäkra utvecklingsländerna, särskilt de minst utvecklade bland dessa, en andel av tillväxten i internationell handel som står i proportion till deras ekonomiska utvecklingsbehov”) och Gatt-klausulen om särbehandling (”beslutet om differentierad och mer gynnsam behandling, ömsesidighet och mer fullständig medverkan av utvecklingsländer”)

² Fördraget om Europeiska unionen – AVDELNING V: ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER OCH SÄRSKILDA BESTÄMMELSER OM DEN GEMENSAMMA UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIKEN, kapitel 1: Allmänna bestämmelser om unionens yttre åtgärder – artikel 21 http://data.europa.eu/eli/treaty/teu_2008/art_21/oj.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 av den 25 oktober 2012 om tillämpning av det allmänna preferenssystemet och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 732/2008 (EUT L 303, 31.10.2012, s. 1).

Den 22 september 2021 antog Europeiska kommissionen ett förslag⁴ till Europaparlamentets och rådets förordning om tillämpning av det allmänna preferenssystemet. Den nya förordningen skulle upphäva Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 och skulle träda i kraft den 1 januari 2024. Det ordinarie lagstiftningsförfarandet pågår men har inte avslutats och det finns en risk för att det inte kommer att avslutas i tid. Det är nödvändigt att säkerställa kontinuitet i genomförandet av systemet efter den 31 december 2023. Följderna av ett eventuellt avbrott i tillämpningen av det allmänna preferenssystemet skulle bli att all import inom ramen för det allmänna preferenssystemet skulle återgå till normal behandling som mest gynnad nation, med undantag för importen från de minst utvecklade länderna som skulle omfattas av Allt utom vapen-ordningen. Detta skulle leda till betydande ekonomiska chocker för företag i EU och i förmånsländerna.

Detta förslag läggs fram för att säkerställa kontinuitet och tillräckligt med tid för det lagstiftningsförfarande som krävs för att förlänga tillämpningen av de gällande reglerna och undvika de negativa följder som beskrivs ovan. Kommissionen anser att den nya GSP-förordningen bör börja tillämpas så snart som möjligt, varvid denna tillfälliga förlängning av det befintliga systemet bör upphöra. Det föreslås därför att den nuvarande förordningen bibehålls oförändrad efter den 31 december 2023, till dess att lagstiftarna enats om en efterföljande förordning som träder i kraft efter en lämplig övergångsperiod.

Med tanke på den rådande osäkerheten om hur länge det kommer att ta att slutföra lagstiftningsprocessen för den nya GSP-förordningen föreslås att giltighetstiden för den nuvarande GSP-förordningen förlängs till och med den 31 december 2027. Detta kommer att ge utrymme för att utarbeta, godkänna och anta den efterföljande förordningen i tillräckligt god tid för att ekonomiska aktörer och förmånsländer ska hinna förbereda sig för eventuella ändringar, utan att man hamnar i en situation där en förlängning utan fastställt slutdatum i praktiken skulle riskera att befästa status quo och fördröja lämpliga reformer av systemet.

Detta förslag ändrar endast tillämpningsdatumet för förordning (EU) nr 978/2012.

Den föreslagna förlängningen av den nuvarande GSP-förordningen leder inte till några kostnader som belastar EU:s budget. Tillämpningen av förordningen medför inte heller någon förlust av tullintäkter jämfört med nuläget.

⁴ COM(2021) 579 final: Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om tillämpning av det allmänna preferenssystemet och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 av den 25 oktober 2012 om tillämpning av det allmänna preferenssystemet och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 732/2008

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Gemenskapen har sedan 1971 beviljat utvecklingsländer handelsförmåner inom ramen för sitt allmänna preferenssystem.
- (2) I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012¹ föreskrivs det att det allmänna preferenssystemet (*systemet*) ska tillämpas till och med den 31 december 2023, med undantag för den särskilda ordningen för de minst utvecklade länderna för vilken denna sista tillämpningsdag inte gäller.
- (3) Den 22 september 2021 antog Europeiska kommissionen ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om tillämpning av det allmänna preferenssystemet och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012². Den föreslagna förordningen planeras träda i kraft den 1 januari 2024. Det ordinarie lagstiftningsförfarandet pågår och det finns en risk för att det inte kommer att avslutas senast den 31 december 2023. Det är därför nödvändigt att föreslå en förlängning av förordning (EU) nr 978/2012 för att säkerställa kontinuitet i genomförandet av systemet efter den 31 december 2023 fram till dess att en efterföljande förordning antas och börjar gälla.
- (4) Förlängningen av tillämpningsperioden för den nuvarande förordningen bör medge tillräcklig tid för lagstiftningsprocessen för antagandet av den nya förordningen. Tillämpningsperioden för förordning (EU) nr 978/2012 bör därför förlängas till och med den 31 december 2027. Om den förordning som grundar sig på kommissionens förslag COM(2021) 579 blir tillämplig före detta datum bör förlängningen av tillämpningsperioden för förordning (EU) nr 978/2012 förkortas på motsvarande sätt, samtidigt som en lämplig övergångsperiod föreskrivs. För att säkerställa en kontinuerlig tillämpning av förordning (EU) nr 978/2012 bör den här förordningen,

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 av den 25 oktober 2012 om tillämpning av det allmänna preferenssystemet och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 732/2008 (EUT L 303, 31.10.2012, s. 1).

² COM(2021) 579 final.

om den offentliggörs efter den 31 december 2023, tillämpas retroaktivt från och med den 1 januari 2024.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I artikel 43.3 i förordning (EU) nr 978/2012 ska ”2023” ersättas med ”2027”.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*. Om offentliggörandet äger rum efter den 31 december 2023 ska denna förordning tillämpas retroaktivt från och med den 1 januari 2024.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT – INKOMSTER – FÖRSLAG SOM PÅVERKAR BUDGETENS INKOMSTSIDA

1. FÖRSLAGETS TITEL

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 av den 25 oktober 2012 om tillämpning av det allmänna preferenssystemet och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 732/2008

2. BUDGETRUBRIKER

Budgetrubrik (kapitel/artikel/punkt): Artikel 120

Budgeterat belopp för det berörda året: ej tillämpligt

(endast för inkomster avsatta för särskilda ändamål):

Inkomsterna kommer att avsättas för följande utgiftspost (kapitel/artikel/punkt): ej tillämpligt

3. BUDGETKONSEKVENSER

- ☐ Förslaget påverkar inte budgeten
- ☒ Förslaget påverkar inte utgifterna, men däremot inkomsterna
- ☐ Förslaget påverkar inkomster avsatta för särskilda ändamål

på följande sätt:

Miljoner euro (avrundat till en decimal)

Budgetrubrik i inkomstdelen	Inverkan på inkomsterna ³⁴	12-månadersperiod som inleds 1/1/2024 (i tillämpliga fall)	År 2024
/Artikel/ 120	<i>Påverkan på egna medel</i>		-2 977,6
Kapitel/Artikel/Punkt...			

Situation efter åtgärden					
Budgetrubrik i inkomstdelen	[N+1]	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Kapitel/Artikel/Punkt...					

³ Beloppen per år måste vara en uppskattning baserad på den formel eller metod som anges i avsnitt 5. För det första året betalas vanligen det årliga beloppet utan reducering eller proportionell avräkning.

⁴ Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbördskostnader.

Kapitel/Artikel/Punkt...					
--------------------------	--	--	--	--	--

(Endast för inkomster avsatta för särskilda ändamål, under förutsättning att budgetposten redan är känd): ej tillämpligt

Budgetrubrik i utgiftsdelen ⁵	År n	År n+1
Kapitel/Artikel/Punkt...		
Kapitel/Artikel/Punkt...		

Situation efter åtgärden					
Budgetrubrik i utgiftsdelen	[N+1]	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Kapitel/Artikel/Punkt...					
Kapitel/Artikel/Punkt...					

1. BESTÄMMELSER OM BEDRÄGERIBEKÄMPNING

Ej tillämpligt

ÖVRIGA ANMÄRKNINGAR

Det allmänna preferenssystemet (GSP) innebär att tullförmåner på vissa villkor beviljas för vissa produkter som förs in i EU.

På grundval av de senaste tillgängliga uppgifterna (2019)⁶ motsvarar dessa förmåner inom ramen för den föreslagna GSP-förordningen ett inkomstbortfall för EU på 2 977,6 miljoner euro (bilaga 1).

Den nya förordningen skulle bibehålla de befintliga förmånerna. Dessutom kommer det faktum att länder eventuellt inte längre kommer att omfattas av systemet på grund av att de når upp till högre medelinkomst-status eller ingår ett frihandelsavtal med EU att bidra till en minskning av inkomstbortfallet.

Det totala inkomstbortfallet skulle bli 3 970 miljoner euro (bruttobelopp). Om man drar av de 25 % som behålls i medlemsstaterna för att kompensera för uppbördskostnader skulle inkomstbortfallet för EU-budgeten bli 2 978 miljoner euro fördelat mellan de olika systemen på följande sätt:

⁵ Används endast om nödvändigt.

⁶ Det finns uppgifter för 2020 och 2021, men de har inte använts som grund för beräkningarna eftersom dessa år anses vara ovanliga och icke-representativa.

Miljoner euro	Förmånsimport	Inkomstbortfall	25 % avdrag för medlemsstaternas uppbörds kostnader
Allt utom vapen-ordningen	25 171	2 764	2 073
GSP plus	8 406	776	582
GSP	13 005	430	323
Totalt	46 583	3 970	2 978

Bilaga 1: Inverkan på EU:s inkomster per förmånsland inom det allmänna preferenssystemet

Allt utom vapen-länder	Totalt import x 1 000 euro	Förmånsberättigande import x 1 000 euro	Förmånsimport x 1 000 euro	MGN-genomsnitt	Allt utom vapen – genomsnittlig tullsats	Inkomstbortfall för EU x 1 000 euro
Afghanistan	49 655	19 501	14 802	2,9 %	-	434
Angola	3 520 990	37 270	31 004	7,7 %	-	2 378
Bangladesh	15 927 629	15 874 498	15 366 176	11,7 %	-	1 805 019
Benin	19 183	2 854	2 059	7,0 %	-	145
Bhutan	10 022	9 817	9 435	5,7 %	-	542
Burkina Faso	242 090	20 944	20 000	6,1 %	-	1 225
Burundi	31 505	262	142	5,3 %	-	7
Kambodja	4 574 251	4 428 234	4 173 909	11,9 %	-	497 288
Centralafrikanska republiken	12 149	66	-	-	-	-
Tchad	135 515	1 950	-	-	-	-
Komoreerna	23 416	9 408	8 691	6,6 %	-	573
Kongo (Demokratiska republiken Kongo)	822 182	8 453	1 794	11,1 %	-	200
Djibouti	3 184	874	81	11,5 %	-	9
Ekvatorialguinea	886 116	16 843	7 407	0,7 %	-	52
Eritrea	1 962	1 737	1 681	11,9 %	-	200
Etiopien	520 210	255 691	246 854	8,8 %	-	21 684
Gambia	13 247	10 897	10 145	8,0 %	-	808
Guinea	732 435	4 534	1 738	5,9 %	-	103

Guinea-Bissau	64 299	515	411	8,4 %	-	35
Haiti	33 890	10 672	8 747	11,0 %	-	962
Kiribati	66	65	12	11,0 %	-	1
Laos	285 962	240 844	212 040	10,0 %	-	21 274
Lesotho	299 445	4 710	597	9,1 %	-	54
Liberia	327 056	3 113	2 001	4,5 %	-	90
Madagaskar	906 173	698 620	8 151	6,9 %	-	566
Malawi	259 579	246 715	238 199	0,1 %	-	199
Mali	30 942	5 873	3 700	5,1 %	-	189
Mauretanien	675 106	336 957	332 825	8,8 %	-	29 243
Moçambique	1 619 461	1 144 760	1 099 775	3,0 %	-	33 386
Myanmar/Burma	2 731 998	2 593 015	2 470 859	11,0 %	-	273 017
Nepal	67 719	59 535	55 329	7,9 %	-	4 377
Niger	6 185	3 927	2 583	1,0 %	-	26
Rwanda	52 002	10 968	10 046	5,9 %	-	593
São Tomé och Príncipe	7 659	877	740	3,4 %	-	25
Senegal	471 995	337 004	330 186	10,0 %	-	32 859
Sierra Leone	265 673	2 927	1 455	3,3 %	-	48
Salomonöarna	61 559	61 419	61 272	22,2 %	-	13 612
Somalia	23 119	301	-	-	-	
Sydsudan	1 862	1 447	-	-	-	
Sudan	272 348	7 975	6 998	1,6 %	-	113
Tanzania	419 033	232 563	225 134	4,0 %	-	9 052
Östtimor	4 187	1 256	0	12,3 %	-	0
Togo	211 711	17 563	16 359	6,4 %	-	1 045
Tuvalu	224	88	-	-	-	

Uganda	416 610	131 769	129 242	7,6 %	-	9 798
Vanuatu	742	77	22	4,0 %	-	1
Jemen	95 481	9 726	8 723	13,2 %	-	1 148
Zambia	352 622	54 298	49 852	2,8 %	-	1 371
Allt utom vapen totalt	37 490 449	26 923 416	25 171 176	11,0 %		2 763 751

GSP plus-länder	Totalt import x 1 000 euro	Förmånsberättigande import x 1 000 euro	Förmånsimport x 1 000 euro	MGN-genomsnitt	GSP plus - genomsnittlig tullsats	Inkomstbortfall för EU x 1 000 euro
Armenien	334 119	200 580	196 657	4,6 %	-	9 028
Bolivia	547 509	83 017	78 203	1,7 %	-	1 319
Kap Verde	84 537	68 040	61 240	20,1 %	-	12 288
Republiken Kirgizistan	104 734	7 444	4 541	5,5 %	-	249
Mongoliet	74 705	17 351	14 060	11,0 %	-	1 542
Pakistan	5 917 043	5 268 942	5 116 967	10,1 %	-	514 803
Filippinerna	7 075 078	2 437 012	1 766 682	7,6 %	-	133 553
Sri Lanka	2 266 802	1 922 801	1 167 843	8,9 %	-	103 391
GSP plus totalt	16 404 528	10 005 187	8 406 193	9,2 %		776 174

Standard GSP-länder	Totalt import x 1 000 euro	Förmånsberättigande import x 1 000 euro	Förmånsimport x 1 000 euro	MGN-genomsnitt	GSP – genomsnittlig tullsats	Inkomstbortfall för EU x 1 000 euro
Kongo	737 147	2 623	236	7,4 %	4,1 %	8
Cooköarna	6 385	1 083		-	-	
Indien	38 052 127	8 626 452	7 929 033	9,6 %	6,5 %	247 014
Indonesien	13 531 056	6 140 299	4 835 094	8,2 %	4,6 %	174 707
Kenya	971 904	334 198	1 640	4,9 %	1,9 %	50
Mikronesien	39	24	4	11,5 %	7,0 %	0
Nauru	202	10		-	-	
Nigeria	17 072 490	161 796	129 049	7,3 %	2,8 %	5 726

Niue	269	35		-	-	
Samoa	879	457		-	-	
Syrien	44 378	23 635	4 143	8,3 %	4,4 %	162
Tadzjikistan	42 091	14 082	12 517	11,5 %	9,1 %	299
Tonga	237	177	127	9,7 %	3,2 %	8
Uzbekistan	172 288	106 678	93 595	6,7 %	4,3 %	2 220
Standard GSP totalt	70 631 494	15 411 550	13 005 438	9,1 %	5,8 %	430 195
